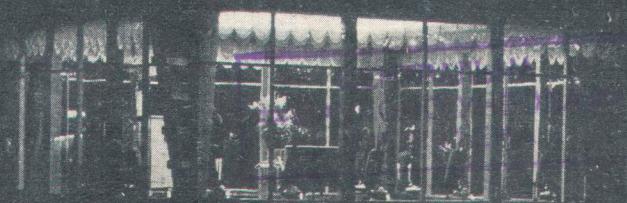

BCECRIT

AEG AEG

VAMPYR VAMPYR VAMPYR VAMPYR VAMPYR VAMPYR

N43
HA 15K.

la lucrativa
y exitosa

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
ЄДИНИЙ НА УКРАЇНІ ІЛЮСТРОВАНИЙ
ХУДОЖНІЙ ТИЖНЕВИК

ВСЕСВІТ

Що-тижня: українська, всесоюзна й закордонна хроніка в ілюстраціях. В кожному номері понад 60 ілюстрацій. Новини науки, техніки, мистецтва.

Оповідання й вірші кращих українських письменників та поетів, а також переклади з найвідоміших закордонних авторів.

Обкладинки на дві, на три фарби.

„Всесвіт“ коштує на місяць—60 коп. На пів року—3 крб. 60 коп. На рік—7 крб. 20 коп.

Адрес редакції і головної контори: Харків, вул. Карла Лібкнекта 11.

ВИДАННЯ ІІІ.

Пролетарі всіх країн, сдайтесь!

№ 43

2 жовтня
1927 року

ВСЕ СВІТ

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнекста № 11

ЮВІЛЕЙНА СЕСІЯ ЦВК СРСР

K.МЧб.

жовтня в Ленінграді почалася 2 сесія ЦВК СРСР. На фото—
робітники „Красного пущиловиць“ вітають членів уряду

Калінін відкриває сесію. Ліворуч (президія): т.т. Синукідзе, Риков, Калінін, Петровський. Праворуч—загальний вигляд палацу Урицького

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧБОВА
БІБЛІОТЕКА

ВИСТАВКА-ЯРМАРОК У ЛЯЙПЦІГУ

Вражіння П. Кельвера

Ярмарковий майдан в Ляйпцигу, де стоїть пам'ятник саксонському курфюрсту, має цілком незвичайний вигляд.

Старий курфюрст здивований: проти його збудовано якийсь чудний будиночок зі стільця, поруч стоїть величезне автоматичне перо, а вночі на майдані з даху павільйону сяє електрикою пилосмок.

Таке дивне огочення старовинного пам'ятника—осінній ярмарок-виставка в Ляйпцигу, коли все місто змінює свій вигляд.

Будинки оздоблено ріжнобарвними пропорами, по вулицях ходять рекламні фігури, строката юрба жаво рушає по широких майданах.

Величезний Ляйпцигський вокзал, зараз приймає під свої арки понад п'ятдесят потягів переповнених.

Кожні 10 хвилин до перону підкочують нові й нові потяги зі всіх кінців Німеччини і викидають тисячі відвідувачів ярмарку.

За ті самі 5—6 днів, що він триває—Ляйпциг відвідає понад 150 тис. чоловік.

Ляйпцигський ярмарок—це величезний огляд німецької промисловості, що має для Німеччини й велике міжнародне значення.

Тут не забуто і найдрібніших галузів виробництва, і поруч з удосконалішими машинами для будівельних робіт ви побачите який небудь патентований календар і дитячого гумового крокодила.

Як і завжди, ярмарок сполучено з виставкою, бо краму немає—є лише зразки, що по них складаються угоди. Тому вся виставка має суто рекламний характер: треба не тільки показати крам, але й викликати бажання купити його. А як викликати оце бажання, то вже ціла велика наука, якій на виставці призначено відповідне місце.

Рекламний відділ, один з цікавіших, всебічно всі ті засоби і хитрощі, що їх вживає сучасна торгівля в лістичних країнах, де конкуренція вимагає від продуцентів вправніших способів притягування покупців.

Не думайте, що реклама це об'ява в газеті, або кілька переданих з радіостанції. Реклама—це гучномовні

Рекламні будівлі на театральному палаці

Величезний рекламний павільйон пілосмоку виробництва Земмерінга. Електричної Компанії

Фірми, що розташовані віддалено від свій крам, виставляють на ярмарку дуже привабливі зразки виробництва. Наприклад, павільйон—це величезний стільць, висотою в фігуру пахощів. Особливо ж ефектно виглядає жінка, яка справляє рекламу.

вичий блокнот, це електричні лампи у вигляді ріжних звід—це багато ріжноманітніших дрібниць, що так або інакше заслуговують на себе увагу публіки,

По всьому місту роскідано виставні помешкання. В кожному королівському палаці—порцеляна і фаянс, на Рінзі—мебля, іграшки, спорт, далі—шкіра, взуття, текстиль, ріжні вироби, устаткування бюр і контор.

Виставка цього року проходить під гаслом „Світ у вовні“. Задача англійських текстильних виробів дав німецькій промисловості змогу конкурувати з Англією на зовнішніх ринках.

майдан уночі з рекламними спорудами. Попереду вхід до підземного ярмаркового павільйону

Задачі цього року візброювано все, що може заспокоїти закордонних купців в тім, що німецький не гірший за британський. Символ відвідувача при вході зустрічає побільші 1000 разів бабка, вироблена з вовни всіх народів.

Задачі беруть участь понад дев'ять тисяч. По місту їм місця не вистачає і поза пам'ятника „Бою народів“ в двох десятиметрових павільйонів росташовано техніку.

особливо цікава тим, що майже всі експонати в роботі. Зараз же вас оглушає тріскотіння каменодробарок, пухкання піску, гудки електричних возків, гучно-шумовки грузу. Увійдіть до павільйону і на власні очі, як електричні холодильники льод, як працюють ковбасні вигляд має шгучне гірське сонце, раціонально устаткувати електрику в

павільйоні візброювано патентовані дрібниці, що заслуговують увагу сконцентровано на хатній гospodarstvі, тут пропонується ріжні дрібні вироби для господарства. Так звані „Patent“—заслугують таку саму важливу галузь німецької промисловості як і реклами вироби.

Бюро-техніки—це одна з столиць капіталізму. Поруч з раціоналізацією виробництва йде спрощування і удосконалення допоміжного персоналу. Тут ви найбільш потенційних приладів, що говинні збільшити продуктивність праці робітника бюро—електрическі машинки, патентовані телефонні крісла ріжних систем, нотіц-блоки, ріжними засобами стимулюють роботу.

Немає майже жодної людської потреби, що не можна б було б задовільнити на виставці.

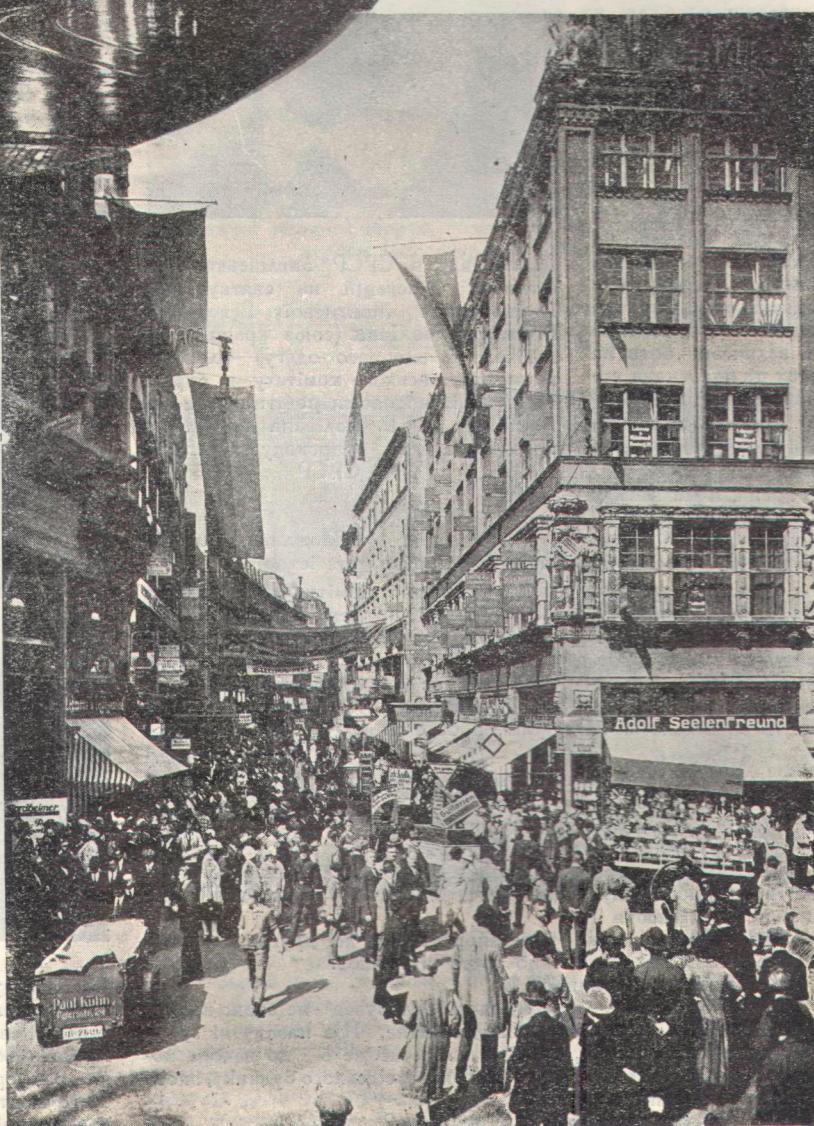
Там в все—патентоване преспап'є, що надягається на руку, повне спорядження для водяного спорту, вузько-колійна залізниця, вічний блок-нот, найновіший пристрій, щоб контролювати запалення свічок в автомобільному моторі, гумовий тюлень для плавання, кишеневий радіо-приймальник, електричний холодильник, складний будинок, букети троянд, що світять замість ламп і ще багато ріжноманітніших виробів.

До якого б фаху ви не належали, кожний знайде на виставці те, що зацікавить його, ознайомить з найновішими досягненнями технічної думки і людської вигадливості.

Ярмарок—виставка привабила надзвичайно багато глядачів і викликав дуже велике захоплення і зацікавлення.

До глибокої ночі тиснеться тут ріжноманітна юрба.

Подані в цьому нарисі фотографії, що ілюструють деякі моменти Лейпцигського ярмарку-виставки, поможуть читачеві уявити собі, що таке старовинне місто кушнерів під час „Меси“, коли воно скидає свою буденну зовнішність і убирається в карнавальне вбрання.

На вулиці, що веде до ярмаркового комітету

Шаг я до якогось скверика, став коло дерева і ну читати записку. І помідо...
 — Ні, тут щось інакше, голубочко!.. — аж скрикнув я.
 — Чи не Керзонівська рука до пролетарського студентства
 — Що?!

Дядько, що йшов собі алею, раптом зупинився і
 за мене очі:

— Шо говориш, синку? Керзон знову починає пакостити?

І відповівся:

— Йкий Керзон?

— Та ви ж сказали... Може знову ультиматум?

— Ничого я не казав...

Що, ще хтось зупинився, за ним іще хтось. Чую:

— Шо ограбили?.. Ракалія напала?

Мене вже злість заїла:

— Кого ограбили?.. Чого вам треба від мене?..

І тут іще підходять, ще підходять... Ціла юрба збіглася

— Я не знаю, на яку ступити від радості, думаю бігти

— Готоватися до зустрічі — і пробратися не можна.

І рішуче ступаю вбік і хочу протиснутися на про-

тивні тілку якусь штовхнув у бік.. І тільки-но вибрався

із раптом збоку завередав несамовитий жіночий

— Ой, рятуйте людочки, гроши витягли!

— Тоді же де-кілька голосів хором:

— Ловіть, держіть, злодій!..

— Там хоп мене хтось за коміра:

— Куди? Ах, гад вонючий!.. Тікати?

І отетеревів:

— Шо таке?.. В чим справа?..

І другом людей, людей... Крик, галас... Жіночий плач... І

— Плаче мені під носа:

— Де гроши? Віддавай!

— Іні гроши?!

І що ти з ним церемонишся? Бий його, сукиного сина!..

І тут уже не на жарт я перелякався. Стою, дріжу і лупаю

Сам був свідком, як от-так-о когось скопили і мало до

не забили. На мое щастя десь узявся міліціонер. Заспо-

лював публіку, став мене допитувати.

— Шо ти в біса робити меш?.. Шо вже йому не говорив,

— відповідався — не допомогло. Виходило, що я витяг у

— бік. А вона ж, чортова кукла, учепилася мені нігтями в

— відчепивши...

І міліцій витяг мене міліціонер із юрби і потяг у... район.

Братці, в ньому не був, а от же ж довелось. До вечера

— це так-сяк, а коли смеркло, то ледве не збожеволів.

І на зло годинник над головою:

— Пік-так, тік-так...

Недавно, що-хвилини поглядаю на нього, лаюся...

І тут вісім скоро. Це вона вдягається там... Через

— десять вийде з дому, а о восьмій уже буде чекати.

— От чорт!.. От...

Побідо вісім. Я несамовито скоплююся і просго кричу на

— вимагаю, щоб випустив. А він хоч би що:

— Будете буянити — говорить — до ранку не випустю.

— та йому скажеш? Схопився я за голову, сів у куточку

— все. Годин зо три мабуть так просидів. Потім прийшов

— і таки випустив.

І пізно було, однак я ще забіг у чепурню, там таки в

— обмився гарно під краном і аж тоді вже що-духу гайнув

— мильського скверу. Звичайно, ти там не було (а може

— він приходила). Оббігав я всі куточки, усім особам жи-

— роду в обличчя заглянув... Якась дівчина щось було й

— за, та я не розібрал.

— набігавши добре, сів я на лавочці і задумався.

— а потім і кажу, таки сам до себе:

— Та й дурний є я й-богу! Аж свистить, такий дурний!

— відмінно з місця й подався до інтернату. Одначе на пі-

— роздумався:

— А що як вона та жде мене. Там коло двору.. Зматаюся

— випадок. Дві верстви — здалися за п'ять кроків: не

— вітів. От і вуличка. Ніде ні-чи-чирк. Тільки де-не-де

— митити вогник.

— лаюся і в неї в вікні.

— йбо я не помилувся: вона сидить і жде мене... Жде,—

— що! Хедила ходила, а тепер сидить і сумує... Так, ій-бо

— як ти викликати?.. Га?.. Хіба какикнути? Ні-ні-ні... це

— чисто... Але як же, як?...

— вийшовся разів п'ять до рогу вуліци, не допомогло. Врешті

— на думку: написати записку, прив'язати її до камін-

— камина в вікно.

— Добре, ій богу добре!. Це буде культурніше.

Написав записку, невеличку, але теплу, і згорнувши хотів
 уже кидати, як раптом роздумав:

— А що коли вона не сама в кімнаті? Може й так бути..
 Схилився я до окації і замислився.

— Не везе... Одне слово — не везе. Може б і довго знову думав, коли б не маленький випадок: на окації зацвірінькала якась пташка. Я мимоволі глянув угору:

— Тю, чого ж я думаю?.. Через хвилину я вже був на окації. Перед моїми очима

була невеличка кімната, чистинка, гарно прибрана. На столі

ДО ЗЇЗДУ АНГЛІЙСЬКИХ УГОДІВЦІВ

На фото — лідери англійської робітничої партії під час останнього з'їзду. В центрі сидять (зліва направо) **Кремп** — секретар союзу залізничників, **Ертон Гуд**, **Макдональд**, голова Виконкому робітничої партії **Робертс**, голова Блекпульського з'їзду, **Гендерсон** (секретар робітничої партії)

УЧАСНИКИ НІМЕЦЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ ДО СРСР НА ЖОВТНЕВІ СВЯТА

В Берліні організовано робітничу делегацію, що приїздить на жовтневі свята до СРСР. На фото — учасники робітничої делегації (сидять зліва направо): **Фріц Кербер** (член с.-д. партії, голова 2-ї робітничої делегації до СРСР), **Віллі Орманщик**, член компартії Німеччини. (Стоять зліва направо): **Теодор Шайдер**, член компартії Німеччини, **Роберт Зіверт** (редактор журналу „Єдність“, що його видав Комітет міжнародної профсоюзної єдності), **Грюнер**, член с.-д. партії, **Макс Шміт** — каменяр, позапартійний, **Віллі Беневіц**, член с.-д. партії, (один з редакторів журналу „Єдність“), **Карло Нішаї** — член с.-д. партії — робітник. **Макс Ланге** — позапартійний

лампа, а коло столу сидить вона і щось чите. Лице у неї спокійне, очі втомлені і трохи прижмурені: здається, от-от і стуляться. І більш... Ні душі в кімнаті. Забилося серце—часто-часто... По всьому тілі немов пролізли мурашки. Зробилося раптом ніякovo і навіть страшно. Потім потроху почав заспокоюватися. Став роздумувати, як краще зробити: чи звідси з окаїї записку кинути, чи в землю, чи може просто гукнути?..

В цей час із-за рогу раптом чути стало чиїсь кроки. Я, як сидів на гілляці, так і прикипів до неї:

— От чорт!.. Невже йде хто?.. Весь вечір нікого не було і на тобі... А кроки наблизувалися і наблизувалися. Здавалося, що то їде гарба з снопами і риплять немазані колеса.

Я взагалі не люблю чобіт на рипах, а в ту хвилину я їх проклинав. Та в купі з ними проклинав і те чудило, що йшло вулицею:

— Що, як побачить гад і зніме бучу?.. Знову доведеться побувати в районі... Чортові риби зацікавили видко і її. Вона відірвалася від книжки і хутко підійшла до вікна. Від несподіванки я інстинктивно ворухнувся і піді мною тріснув сучок...

Далі все змішалося в одну купу: що раніше було, що опісля — недоберу. Знаю тільки, що вона несамовито крикнула, а я, кинувши записку, хутко поліз до низу. Власне не поліз, а кинувся... Може б і без печінок зістався, та на щастя хтось підхопив. Переді мною був якийсь суб'єкт... Він скопив мене за гетельки і почав кудися тиагти. Я спершу ввічливо щось став йому доводити, але він не зважав на це і все ж тяг. Я став огинатися і врешті боронитися. Та не так було це просто: суб'єкт заглишив мені по вуху і мені потьмарилось в очах...

Коли я трохи очнувся, то був уже в якомусь довгому коридорі. Круг мене юрмілися якісь люди: чоловіки, жінки, діти... Всі заспані, роспatalані і щось голосно кричали. Коли я роскрив очі, вся ця орава сіпнулася до мене:

— У, сволоч!.. Попався!..

— От ми тобі покажемо зараз, як по вікнах лазити!— кричали другі...

А треті лізли з кулаками до моого лиця і прискали слично...

Діло йшло, як здавалося, до не дуже гарних наслідків. Я вже навіть не вправдувався, нічого не говорив, махнув на все рукою. І навіть не махах, а тільки лежав на підлозі і як йолоп водив очима. І тут раптом з'являється вона. Похмурата, серпита. Звела мене на ноги і, промовивши: „Дурень!“ повела по коридору. Я мовчки, як і справді дурень, ішов. Юрба перед нами розступилася і здивовано ливилася нам у слід. Да, ще почулося:

— Та віртує щоб цього не було!.. Чуєте, Валентино Івановно?..

— Чую, чую... відповіла вона і вела мене далі.

— Валентина Івановна!.. Вала!.. Гарне ім'я!.. думав я.— Але куди вона мене веде! І що вона зі мною робитиме? А взагалі— хай буде, що буде...

Ввійшли в кімнату. Валентина Івановна кивком голови показала мені на канапу. Я, звичайно, сів... Потім вона пройшлася кілька раз по кімнаті і раптом, зупинившись коло мене, вирячилася на мене очима і сердито запитала:

— Ну говоріть, що це все значить, товариш?— Я довго не знаходив слів... Потім тихо й, поступившись, промірив:

— Простіть, Валентино Івановно... Цього далі не буде...

— Я про далі не питатимуся. Говоріть, що зараз усе це значить?

Я не бачив її, бачив тільки ноги. Вони нервово підіймалися, то одна, то друга і злегка третміли.

— Чуєте, нахабо!— почулося знову.

— Як ви смілі? Де ваш сором?.. Ви не можете розуміти, якому я був ідіотському становищі: і соромно, і притому брало, і чогось було шкода... Сидів і дивився в землю.

— Чуєте! Я кого питаю?..

Брешті я видавив слово:

— Пробачте!.. Я ж не знав, що так трапиться... Пробачте!

— Що не знав? Не знав, що по окаїях не можна Говоріть, що вікно заглядали?

— Хотів вас бачити...

— Мене?!?

Хвилину вона стояла нерухомо. Але це одну тільки лину, а потім аж поступилася до мене та стала так близько до мене!

— Мене хотіли бачити?!

— Та ну да ж... Спізнився, розумієте. В районі А потім шукав вас, шукав... Весь сквер оббігав...

— Який сквер?.. мелете!..

— Я не хотів хотів тільки записку...

— О, цього ще не вдало!.. Що я вам сестра, риши, звайома?.. Не звичайно... Однак ви до мене!

— Що?!

— Писали до мене Я поліз у кишеньку, виписку і в голос прочитав. годин. Комсомольський

— Ваша ж записка виходила записку у мене здивовано на неї глянула, на мене, потім знову на

— Моя... Але я вас потрапила?!

— То вже вам краще...

...Вона ж тут от Валентина Івановна під вікна і положила записку підвіконнику. Я теж до неї. — Не знаю. Моя а тільки записка, я бачив і не помілялося, з вікна і я ще в повітрі її в руки.

— Не брешіть... записки вам я не кидаю, тільки причинила шкоду а...

...а записка ли... Де ж вона знову подіяла... Ви взяли?

— Ні-ні, не брав...

— Де ж вона?.. тина Івановна кинула записку, але її не було, знову відчинила вікно і на вулицю. І раптом, як же... Підбігла до ліжка на подушки і почала сіпнути від сміху. Я довго стояв пивши очі дивився на тім зиркнув по хаті і

глянув у вікно на вулицю. В темряві на тротуарі біла відмінна Валентина Івановна враз мене скопила за руку: — Підождіть, товариш!.. Думаете так і втікти? С... — Пробачте, але мені треба йти!.. — Встигнете. А зараз...

— Сидіть, будемо зараз вечеряті! Сів і сижу... Сзробилося по нікуди. Брешті, став вибачатися:

— Повірте, Валентино Івановно... Й-бо я помилувався, що... — Що ж вам здалося?..

— Ну, як би вам сказати... Іду, дивлюся, ви посміхались. Оглянувся—посміхастесь... Ну й подумав грішним ділом...

— Що я зацікавилася вами? Ха-ха-ха!.. Так?

— Та ну-да... Біс же його зізнав...

— Вірю, вірю, товариш! Я дійсно посміхалася.. Не звичайно... Ви мені звичайно пропечати... Я в вас сміялася джентльмен вулицею, себ-то ви, товариш; англійське вино на ньому, бріль і... онуча на аршин із ботинка волочи...

— Що?.. — Нічого. Пийте чай, а то прохолоне...

Тов. Бородін, що був радником Кантонського та Ханькоуського уряду (сфотографовано під час прибуття до Москви)

ПО УКРАЇНІ

БАБА „НОРМАЛЬНОГО ВІКУ“

Столітні люди—надто рідке явище в наші часи. Проте в свій час це був „нормальний вік“ людини. Кулина Федорівна Горяєстова, що має 110 років, мешкає в с. Алешики Чупахівського району на Полтавщині. Колишня кр'пачка поміщика Лосєва. Народилася р. 1817 „Волю“ вона дісталася на 44 році. Кулина Федорівна вже має 5 поколінь. Вона ще досить бандюра, інколи навіть співає. Дуже охоча до балачок про старовину і т. д. Вже старшому синові її до 90 років.

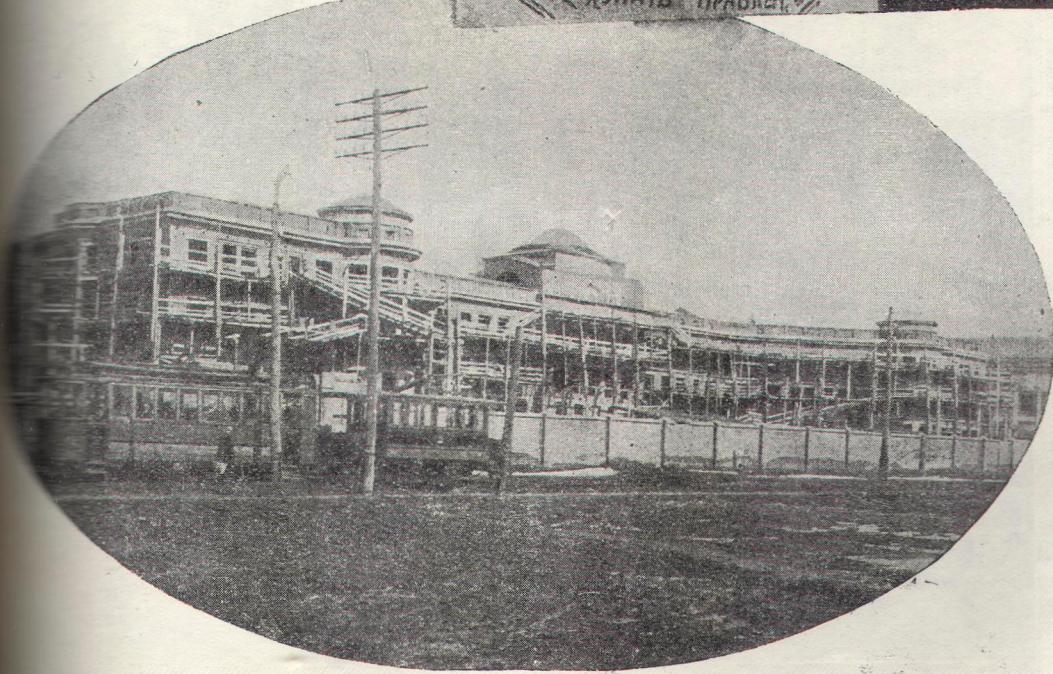

На фотографіях—
внизу і ліворуч—
вікно магазину з
оголошенням про
бойкот

ПРИВАТНИК ПІД БОЙКОТОМ

В Харкові гр-н С. Ліфшиць, приватний власник магазину жіночих капелюхів, після дійшов строк перескладання контракту з робітниками та службовими—відмовився. Та хазяйкові не заслухали: союз швейників оголосив ма-

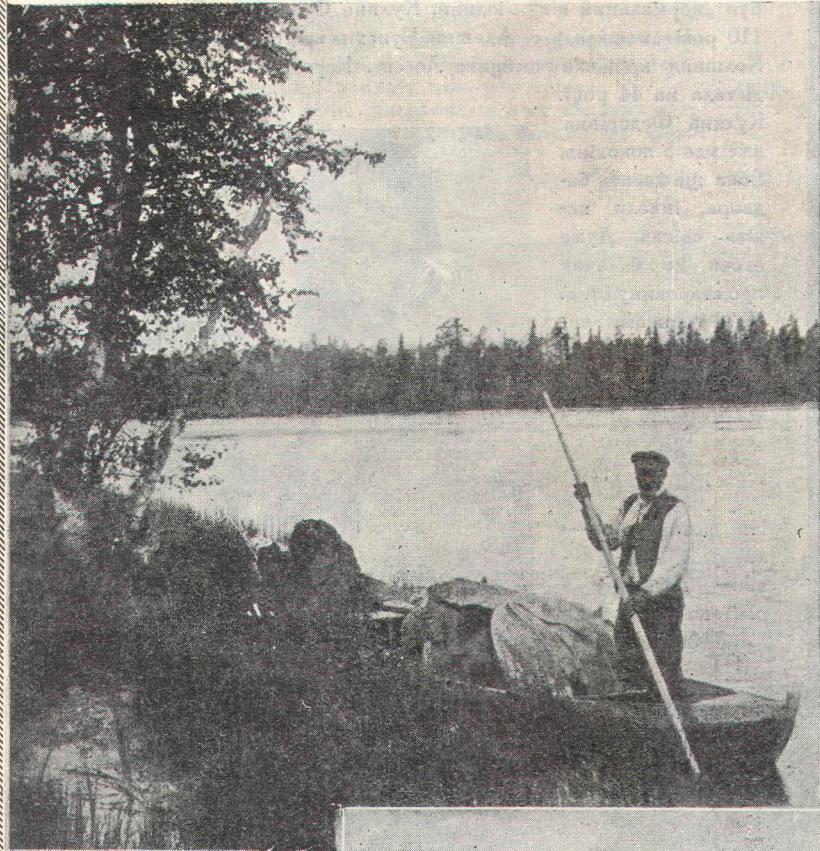
ПОЛІКЛІНІКА ІМ. 10 РОКОВИН ЖОВТНЯ

В найбільшому робітничому районі Харкова, недалеко від заводів ХПЗ та ДЕЗ, до 10-х роковин Жовтня буде закінчено велику робітничу поліклініку. Поліклініку устаткують найновішим технічним приладдям з медичної галузі. Побудовання нової поліклініки дасть можливість зменшити черги в лікувальних закладах столиці УСРР і поставити справу обслуговування здоров'я трудащих на належну височину. Харківський окружний відділ охорони здоров'я ухвалив назвати по-

майстерню Ліфшица під бойкотом. Хазяйчик мусив поступити й лише тоді робітники стали на роботу.

ліклініку ім. Х роковин Жовтневої Революції, бо побудовання поліклініки в справжнє досягнення радянського будівництва.

Камін народжується місто

Колоніст везе продукти човном для кооперативу

Нарис Ол. Озерського

НАША Карело-Мурманська північ, що має до 15 міліонів десятин цінного будівельного лісу, силу хутрової звірини і величезні, допіру виявлені копальні багацтва в своїх глухоманях, колонізується тепер

З легкої руки правління мурманської залізниці—ініціатора цієї справи і культуртрегера півночі взагалі, в чотирьох великих, впорядкованих залізницею районах: Ведмежій Горі, Сегежі, Ковді і Колі, на лісових прогалинах і по берегах, річок та озер, уже вирости і виростають нові будинки, хутори, селища і міста колоністів. Рік у рік з Волги Уралу, України і, головним чином, з Приозер'я і північних губерній чим раз більше приходить на Мурман ходоків. Тут, обираючи місце, довго кочують вони по лісах і озерах, закріплюють за собою вподобану землю і потім зі своїми родинами,

Узбережжя Кольської затоки

худобою і хатнім скарбом, безплатно лізницею до своєї станції на Мурман, ють ча місці, отримавши коєдит до 1000

Кальвицький водопад

Чудова, але сурова природа півночі. Вона не любить і не милує квітів людей і ледарів, і тому тут кожне мусить вперто працювати.

Тут скрізь сувере гасло—треба працювати, і працюють.

Не всі колоністи, що приїздять сюди, мають змогу відразу ж збудувати великий і теплий будинок та інші будівлі і купити коняку. Хоч і одержано пошику в 1000 крб. і є ще невеличкі старі запаси, але хочеться відразу збудувати вже міцний постійний будинок, а на це потрібні далеко більші кошти.

І от колоністи беруться за сплавлення лісу по бурхливій порожистій річці.

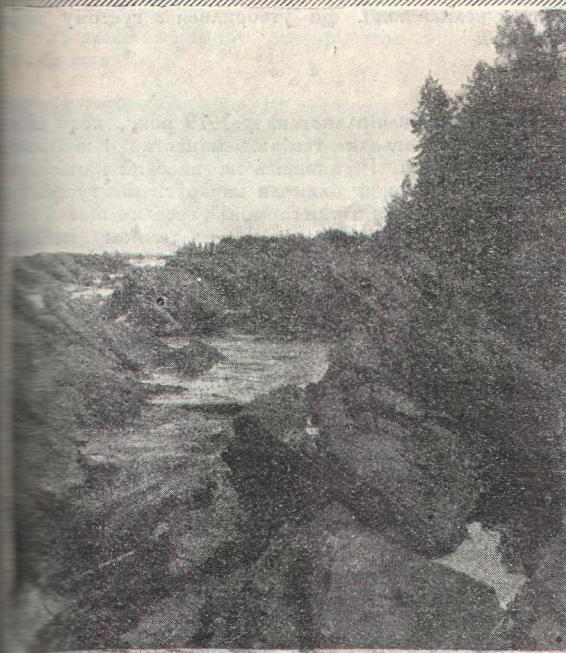
Так у будівництві і тяжкій, впертій праці зростає і розвивається північ і її майбутня столиця, нове місто — Ведмежа Гора.

Льодовий океан. Кольська затока. Рибаки

За 3 роки виросло залізничне селище, в гори по будинки. В двох верстах від залізничного виробництва селище колоністів — імені Дзержинського з великих дворів. Рік тому виникло і швидко, розрослось селище Нове з 60 дворів.

Поблизу тієї ж Ведмежої гори по гарних лісових пагорбах і долинах, по берегах бурхливих річечок, розташовані сотні окремих хутірок і садиб колоністів.

Типова річка півночі

Карельський ліс

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-ЧИБОВА
БІБЛІОТЕКА

„Холодний Яр“—це глибокі яри-кучугури, що заросли майже непрохідним лісом

„ХОЛОДНОЯРСЬКА ДЕРЖАВА“

Нарис С. П. Найдена

Є МІСЦЯ на Україні, що їх покохала історія. Колись давним давно тут гуляло військо половецьке, потім пройшов з великою ордою косоокий Батий—ліхий хан татарський, а там турки, шляхта, москалі, гайдамаки...

Палали села, летіли в повітря палаці-фортеці, пороховий дим очі їв, швидкий вогонь села з землі злизував, кров лилася річкою.

Потім стихало все. Зеленіла трава, бугаї в болотах мирно гуділи, кучеряві ліси тихо шаруділи, на сонці грілися села, лініві бики тягли плуги по жирній землі, на полях цвіла мирна робота. Забувалося все. І тільки у неділю вранці сліпий лірник на базарі під кобзу журно співав про великі події.

А потім знов...

Немов вітер сухим листям по осінній дорозі, так історія своїми подіями...

* * *

Холодний Яр, що росташувався між Черкасами й Чигирином,— це глибокі яри-кучугури, що заросли майже непрохідним лісом. Ліс тут такий густий, що сонце влітку ніколи не заглядає в лабети ярів і тут стоїть завжди напівтемін.

Поблизу найглибшого яру, скований в густому лісі, стоїть монастир. Це знаменитий Мотринінський монастир. Великий вал, насипаний в позапам'ятні часи, двома кільцями охоплює монастир з його будівлями і великим садком. Монастир і вал бачив ще половецькі й татарські зграй, що мандрували в цих краях.

В цій монастирі „спасав“ свою душу молодим послушником Максимом Залізняком і колись монастир був основною фортецею гайдамаків. Схоронилася ще й до цього часу в яру біля монастиря та криниця, де гайдамаки ножі святили...

Отже, тут ніби скована сама старовина і живе під затишком густого лісу, за високим монастирським валом.

Йшли роки. А старовина, притаївшись, сиділа тут. Заростав непрохідним лісом Холодний Яр, проростали травою стежки до нього, забувалися, стиралися з пам'яті ті великі події, які бачила Холодноярська земля.

..... а згадаєш,
То була й дорога
З монастиря Мотриного
До Яру страшного,

Дійсно страшно. Бо вся ця місцевість густо покроплена кров'ю і тисячі кісток людських придавили високі могили і

великий вал. Багато, дуже багато бачив цей вал за довгі століття свого існування, багато

знає він таємного і незвичайного, що утворилося в цих лісах, біля монастиря.

Та несподівано історія знову прикинулася і заснувала знов побачив великі події, що утворилися в густому ярському лісі...

* * *

В пізній осінній вечір листопаду 1919 року, коли спустилася непроглядна темінь, в монастирі і поблизу лісу йшло життя. Піднявшись на високий манастирський вал, можна було бачити, як блимали навколо між густими вогніми вогні, було чути звуки гармоній, веселих пісень і викриків. Зовсім в далечині над лісом на темному небі відбувалося марево пожежі і доносилися поодинокі постріли жорстокий 1919 рік.

В самому монастирі кінчалася пізня вечірня і постаті манашок з маленькими свічками в руках проходили через порослий травою двір до келій. Інколи через манастирське подвір'я з брязкотінням зброя проходила ховічка і поспішливо зникала в будинкові ігумені. До цього будинку, де блимали вогні кагандів і свічок, підійшло десяток озброєних верхівців, які, прив'язавши коней до невисокого прямували в відчинені двері, біля яких стояла нерухома вартового.

Чому ж біля будинку ігумені в монастирі стояла вартового і до нього поспішали пішки й на конях люди?

Почекайте дивуватися. Ігумені тут немає, вже давно відійшли друге помешкання і сюди вселився штаб отамана гайдамаків Холодного Яру. Штаб Чучупаки. Чучупаки—диктатора Холодного Яру, що його знали на десятки кілометрів навколо.

Фактично це був будинок уряду „Холодного Яру“ всієї місцевості, що простяглася в радіусі десяти верст навколо монастиря.

Свіжій людині трудно було б тут орієнтуватися. Високий вал, густий ліс з непрохідними ярами, монастир з товстими стінами, зігнуті постаті закутаних в чорні хустки манашок, темні люди, обвішенні зброяю, у високих шагах зі шляками— все це під густим серпанком темної ночі мимо волі відносило душу людини, що несподівано попала сюди, за де-кілька століть назад—коли тут панувала запорізька шабля, а в лісі можна було зустріти загін турків чи татар.

В той же час в кімнаті ігумені, де засідала рада „Холодноярської держави“, цокотіла справжня американська друкарська машинка „Ундервуд“, перед отаманом Чучупакою лежав справжній бельгійський маузер і в кімнаті розносився дим дорогих сигарок...

„Холодноярська держава“ сьогодні вирішувала важливі питання. По-перше треба було виявити свою орієнтацію щодо заступавших і швидко ліквідуючих банду білогвардійців—червоної. По-друге стояло питання про взяття „державою“ цілком в свої руки близької до Яру—Грушівської цукроварні, потім потрібно було розібрати заяви селян на бешкет і насильство з боку деяких гайдамаків і деякі поточні справи.

Засідання йшло...

Високий Чучупак, вілкнувши шапку зі шликом назад, вжимав замісць дзвінка наган, якого він вертів у своїх руках.

— „Ганове“—гучним голосом покрив він гомін тих, що сиділи навколо столу і вже роспошлили гаряче сперечатися—всіх думок бути не може. Ми вільні гайдамаки не підімо слухати червоним. Немає у нас спільнога шляху в кацапачі, не можемо ми їхніх ідей про комунізм, про якийсь інтернаціонал, про вигадане братерство народів. Є у нас вільна ненька України і ми її рідні сини повинні битися зо всіма, хто простягне з неї руку“...

Чорний, низенький старшина з прізвищем Жук почав було підказати, що по вільній Україні до цього часу мандрували то євреї, то девікінці і що вільним із всієї „вільної“ залишається що один „Холодний Яр“, але Чучупак нетерпляче заступив ручкою нагана по столу і, поганянувшись сурово на старшину, вживив, що кому тісно в Холодному Яру, той жоже найти місце за валом*). Попередження зрозуміли всі і на хвилину в кімнаті стала тиша. Потім виступив чоловік у цивільному одязі з чорною борідкою, він довго і гаряче наставляв збори засідання й агітацію, яку роблять вороги України. Він завжди доходив до патосу, читав напам'ять цілі сторінки з Шевченка, мало не плакав і під кінець почав істерично тримати. Це була таємна особа, що її, як казали, надіслав сам Петров для організації й агітації „гайдамаччини“.

Тим часом Чучупак щось писав в свою невелику кешенькову книжку і коли агітатор закінчив своє слово і знеможений сів на лаву, він піднявся і, рубаючи кожне слово, почав читати

* За валом Чучупак розстрілював ворогів „Холодноярської держави“.

пропозицію. Гладко зачесаний молодий хлопець з обличчям військового писаря швидко занотовував пропозицію отамана.

Решта питань, що стояли на засіданні Холодноярського уряду були значно простіші і тому засідання пішло скоріше. Виставлене питання про взяття Грушівської цукроварні довго не обмірковувалося. Господар полку, товстий чоловік з прізвищем Пономаренко, давів, що цукроварня фактично належить Холодному Яру, поскільки там ніякої озброєної сили немає. А що надалі буде її ремонтувати і постачати необхідним матеріалом, це буде видно. Звичайно, що з Холодного Яру для цукроварні дати не можна нічого... і господар в посміхом зробив безнадійний рух рукою. Потім він довів зборам, що в велика потреба в цукрі, бо гайдамаки розбиті і роздягнені, а підходить зима, тому потрібно лати на цукроварні черговий наряд, щоб одержати цукор. З рішенням цього питання довго не затримувались і господар, діставши з сумки, що висіла у його через плечі, готовий друкований бланок, взяв у писаря ручку і, трохи замисливши, проставив на бланкові в лапках після слів „відпустити цукру“—цифру сто. Після цього він розписався і подав папірця Чучупаку, що не читаючи швидко підписав „наряд“.

— Діловоле,—додав господар полку—стуки печатку і приклади свою руку, бо вартість цього папіря на сучасну валюту де-кілька мільйонів карбованців, дарма що він „хожденіє“ має лише в межах Холодного Яру.

Всі засміялись, а діловод поліз до кишені, дістав кисет, де разом з махоркою переховувалася „державна“ печатка. Витягши печатку, він помазав її чорнилом і з визнанням всієї відповідальності цієї роботи притиснув печатку і старанно пілписався.

Останнє питання про бешкет і насильство з боку гайдамаків майже не обмірковувалося. Один із старшин, молодий ще хлопець з низьким лобом і шапкою густого волосся, що спадало йому на очі, молодецько потріпав головою і сміючи повідав, що гайдамаки дійсно погуляли, але врешті справа зовсім лрібна. Хіба в рація балакати за те, що пограбовано п'яток крамниць, вбито до десятка мелведівських євреїв і ненароком спалено у Мелниках дві хати, що належать матросам-більшовикам...

Закінчивши свої „урядові“ справи, весь уряд з отаманом і старшинами сів за вечерю і тут уже всі урядові градації були відкинуті—пили всі одинаково. І молодший козачок, що прислугував біля столу, становив все нові й нові четвертини сомону...

Уже втретє проспівав голосний монастирський півень і тихий дзвін покликав манашок до ранньої обілні, а з будинку ігумені

все розносився, п'яний періт, пісні і згуки танків.

Великий вал позапам'ятних часів в двох кільцях охоплює монастир.

Криниця, де гайдамаки ножі святили

Минуло 2 роки... В Холодному Яру шаруділи ліси, поростав новими кущами високий вал, заростали травою биті шляхи до яру.

В монастирі сидів Чучупака. Багато змінилося „гайдамаків“ в його полку за ці 2 роки. Інші кістями лягли й поховані біля високого валу монастирського, інші побачили, що бешкетом і п'яцтвом держави не збудувати і пішли з каяттям до робітничо-селянської влади, інші невідомо куди зникли.

Уже в Медведівці не було жодної крамниці, вже все єврейське населення, налякане погромами і вбивствами, давно повтікало з околишніх сел і містечок, вже не одна хата селянська залишила по собі купу сірого попелу, вже дорогами вночі не їздили й не ходили...

А Чучупак все гуляв.

З невеликою зграбою розбишак виходив він із своєї резиденції—з монастиря, йшов за високий вал, спускався в глибокі яри і заходив ярами до сел і хуторів. І тут серед беззахисного селянства сіяв він нову культуру гайдамацьку—палив хати, вимагав самогону, харчів, забирає до штабу привабливих молодиць...

Поблизу самого найглибшого яру стоїть знаменитий Мотринінський монастир

„ЧЕМПІОН ХАРКОВА 1927 р.“

Мотоциклетні змагання на звання „Чемпіона Харкова 1927 р.“ зібрали значну кількість глядачів. Велику трибуну Харківського іподрому було заповнено Харківчанами...

...Немов якісь химерні істоти, тремтяче під їздами від злости, підтяглися до старту продовгуваті „Індіані“, блискучі „Нортони“, та усікі інші „Харлеї“, „Ексцельсіори“ та „Самбіми“. На біговій стежці вишикувались три мотоциклісти. Злетів вгору і впав прaporець. Скажено загули мотори і, здіймаючи хмару пороху, гонщики рушили. Один за другим промайнули 5 заїздів. І знову захвилювались глядачі, коли серед гонщиків став на старт т. Юнатів. Пригнувшись, майже лежучи на мотоциклеті, відразу ж вилетів т. Юнатів наперед своїх суперників і, яких зусиль вони не покладали, все далі залишав їх позад себе.. Коли ж на чорній дощі — забіліли крейдяні літери т. Юнатів — „Індіан“ — 10 кілометрів — 7 хв. 14,4 сек. глядачі відповіли оплесками. Урочисто гремів оркестр... Кілька хвилин не затикали привітальні вигуки.

Звання „чемпіона Харкова 1927 р.“ одержав т. Юнатів, що встановив новий Харківський рекорд. Йому передається „перехідний золотий келех“ Харківського Автоклуба.

О. Штейнгольд

Переможець на мотоциклетних змаганнях тов. Юнатів

„Наряди“, що випускав Холодний Яр і які перебували в сумці господаря „Холодноярської держави“

І вже не один селянин кляв „отамана“
зубами і вночі точив сокиру на гайдамаків.

Коли несподівано рознеслися чутки,
з великою силою Буденній..

* * *

Стих Яр.. Стоїть зараз густий ліс і
дивиться жовтим листям в блакитну височину
валом манастир немов заснув і вкрився
спогадами. Біля манастиря могили—старі і нові.
Під тяжкими кам'янними нагробками старі
сплять отці ієреї, „святі“ іноки. А під
могилами—сплять „гайдамацькі отамани“.

Тут Чучупака, тут Компанієць, Пономарев
Тихо навколо. Падає осіннє листя
трава.

І здається так, що постріли, вбивства,
манські пісні, п'янство, марево пожеж і нова
людська на валу і нові кістки під валом—
ось не давно, а давно-давно...

Тому здається, що зараз біля Холодного Яру
заклопотано гуде трактор, битими шахтами
плять вози з буряками, електрикою сіє
ська цукроварня.

Над Холодним Яром повстає новий
Черкаси, Палац Праці
Спілка цукровиків

Біля входу до „робітничої“ оперети

Харків-вокзал

Нарис Гр. Сегала

Фото—А. Орлов

Харківський вокзал

Малюнки вокзальні. П'ять чай

В ПЕВНИЙ час і до того певну кількість годин працюють наші установи.

Зовсім інший гостро протилежний усім їм—вокзал, цей складний і живучий організм, що безпереривно пульсує.

Він безпереривно ввесь час жене по своїх залізних жилах-рейках безліч гарячих, повнокровних потягів.

Він перекидав десятки тисяч людей з Одеси до Архангельську, з Перми до Владивостоку, з Самарканда куди-небудь до Конотопу...

* * *

Іму сірого ранку, що ледве росплющув очі, прорізує хрипкий свисток паровозу. Ще блімають мутними очима „Осрам“и“.

Який-небудь приміський „Харків—Люботин“ випльовує безліч молочниць з величезними бідонами свіжого молока—в руках. Потім показуються кошики. вузли. Це майстрові—до варстата. Весь в сажі, молодий парубок старанно масить паровозні толої. І вже димиться запашна кава в никельованому апараті за прілавком буфету, а гладкий, в накрохмаленому, білому, як сніг, ковпаци, роскладає рум'яні піріжки. Білій фартух—білому фартухові:

— Грицько, Пенза вже підходить.

Байдуже—”підходить“. Справді „Пенза“ підходить, чаючи парою, волочучи за собою десяток зелених в'язків—вагонів.

* * *

До дебаркадеру підїхав і зупинився, як вкопаний—Москва—Туапсе. Метущіся, хвилювання, хвости коло вагонів. Димляться чайники. Газетярі. На перон виповзає спочатку руй англійський чемодан, потім два носії, картонки, портплед і слідом безформена, гладка, дорого одягнута дама. Поруч коверкотове пальто. Теж потяг. Чим не потяг. Дама заносить на підніжку жирну ногу, обтягнену добромінним фільдеперсом.

— Кларо, стиха говорити коверкотове пальто,—Кларо, пам'ятай же, гроші. Тут такі...

— Ой, як ти мені обрид зі своїми грішими...

З вікна, чорна довга кучерява борода на пероні:

— Ну, чого ти, адже ж не на вікі...

— Ну, нічого, це так, просто так...

Жезло в машиніста. Гудок. Потяг повільно відходить од дебаркадеру. Звичайний змах хусточки. Солова сльова котиться на яскрах губи, нафарбовані „Геже“. Потяг уже пішов рахувати верстви...

* * *

Приємно з людьми з третьої класи. вони не накрахмалені, як скатертини в першій класі вони не бездушні, як мертвобілі і спокійні айстри, розставлені за табльд'отом, поруч засидженого мужами вокзального меню.

І якщо о півдні вокзал загалом стихає, то третя класа шумить завжди, кипить людським говором, безпереривно в усікий час дня і ночі. Дерев'яний сундучок на кахляних шахах, а на сундуці здоровений оселедець, житній хліб—ось нескладна зачуска пасажира з третьої класи. Хмарі махорки, а іноді й мідно

замішана матюшня тут щирі, від душі. А ввечері, ввечері, пізно третьої класи вся покривається сплячими людьми. В кутику промстилася родина хінців. Вони притягають загальну увагу. Славний хлопчик—хінча, з комедіюю кіскою. Він увесь вовтузиться з малесенькою сестричкою. В цей час мати спокій шукав в батька в голоні, що лежить у неї на колінях.

Увечері всі коридори вокзалу усіяні людськими тілами. Повістка, Черга захвілювалася.

— Володю, держи Женю за ручку, діти не біжть...

— А чи встигнемо? Лишилося 20 хвилин.

— Троячку, менше за доручення не можу взяти...

Люде хвилюються, метушаться, як ошпарені. Зовсім інші, не такі, як дома. Проносяться багажні возки. Знову притягують якісь потяг.

Не раз і не два втирає лоб Андрій Микитович—начальник станції. Понад 200 потягів на добу, 40.000 пасажирів, пропустити—це штука досить складна.

* * *

Вокзал живе і працює 24 години на добу.

Очевидно ключ, що ним уперше відперли вокзальні двері, підібно до ключа фешенебельних американських університетів, було одразу ж закинуто в річку.

З того часу двері вокзалу не замикаються і не замкнуться вже ніколи.

Міський парк. Падає листя

ТИХІЙ сумом оповився міський парк.

Сріблястими нитками простяглося зірі павутиння і зі всіх алей нехурливе шарудіння пожовкого

Червоні краплини листя капають з клева.

Співе ще всміхається своїм золотомінням, але прозорими ранками холоднувато і вночі десь над загромадженням міста скиглють птахів, що потяглися зі своїх гнізд на південь.

З дю добу, добу вмирання літа, зо бурхливо, неначе в останнє

каючись перетъ довгою та спокійною зимою, б'ється життя цього міста...

Пасічі людей оточують крамниці, особливо мануфактурні

зного одягу...

— Мені б, товаришу, матеріалу, на пальто...

— І куди ото воно годиться...

Всі поліці завалено сигаретами та маркизетами, а шерсти

та нема...

— Кажуть, поруч в крамниці калоші є...

Зростають „хвости“ і кохні поспішає купити необхідне.

По скленах палива кипить напруженна робота.

Нашувається люде, іржугъ коні, майже на кожній вулиці

великі вози з дровами та вугіллям.

Зими поспішають стояні, але радісні громадяне.

Продавці айстр

ОСІНЬ

Нарис О. Ш-д

режно тиснучи в руках гаманці.

Їхні очі горять рішучістю і надінням.

Десятки раз вони підходять до потрібних річей, щоб приторгуватися.

* * *

Коли ж закінчується робочий день і тихий вечір вже простягає своє крило над містом, з'являються на вулицях продавці квітів.

Холоднувато красою пишаються зрізані айстри та троянди—вони, вже трохи побиті морозними зорями, ще більше підкреслюють, що літо минуло, що прийшла коротенька — чи довга? — осінь...

Фото

А по базарах, лота осінь вкраєта довгі давні подарунками, ється людьми

По склепах палива кипить напружена робота. Метушаться люди, іржуть коні і майже на кожній вулиці гуркотять великі вози з дровами та вугіллям. За ними поспішають стомлені, але радісні громадяни

На цих фото майже все, про міський мешканець осені

СТРАЙК НА ЗАВОДІ „ДЖЕНЕРЕЛ МОТОРС“ В НІМЕЧЧИНІ

В передмісті Берліна—Борсигвальді знаходиться автомобільний завод відомої американської фірми „Дженерел Моторс Компені“. Фірма всячими способами намагається використати в своїх інтересах при збиранні автомобілів низький рівень заробітної плати в Німеччині, всупереч тому, що завдяки раціоналізації виробництва, вона може платити далеко більше, ніж інші німецькі автомобільні фабриканти.

Робітники, що одержували досі середню годинну заробітну плату в розмірі від 1,30 до 1,40 марки,

Демонстрація страйкарів автомоб. заводу на улицях передмістя Берліну

Демонстрація страйкарів перед будинком заводу

виставили вимогу підвищити заробітну плату підставі, що, вважаючи на технічні вдосконалення, вони зазнають більшої експлоатації і від них гається більшої продуктивності праці. На філії заводу „Дженерел Моторс“ заробітна діяльність від 2,40 до 3 марок на годину. А вимогу виставили робітники на філії заводу в Борсигвальді. Однак, адміністрація її видхилили, і робітники оголосили страйк.

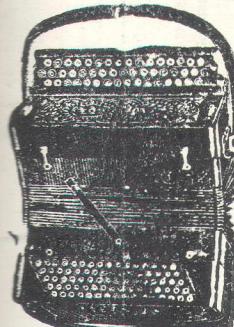
Адміністрація вживає всіх заходів, щоб засудити страйковолів і продовжувати роботу допомогою.

На заводі працює 700—800 робітників.

Редактор Є. Касяненко

Видавництво „Вісті

ЕДИНСТВЕННОЕ В С.С.Р. ПРОИЗВОДСТВО
НАРОДНЫХ
МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ
ВИНОГРАДОВА И. Д. в Москве

как-то: БАЛАЛАЕК, ГИТАР, МАНДОЛИН и др. струн. инструментов, ВЕНСКИХ 2-х и 3-х ручных ГАРМОНИЙ 4, 6 и 8 планочн. с заемными басами. БАЯНЫ в 90 и 100 басов ПОЛУБАЯНЫ в 56—72 баса, а также материалы для всех музыкальных инструментов. Работа производится исключительно высококвалифицированными мастерами.

Заказы выполняются с полной гарантией как за прочность, так и изящество, так как изготавли-

ются из наивысших сортов материала и продаются по весьма умеренным ценам, а потому не имеют конкуренции.

Полный прейс-курант высылается за две 8-ми коп. марки. Заказы и письма направлять по адресу:

МОСКВА-ЦЕНТР, БОЛЬШ. СУХАРЕВСКАЯ ПЛОЩ. д. 9-4—ВИНОГРАДОВУ.

ВСЯКОМУ ПРИСЛАВШЕМУ
ОДИН РУБЛЬ
ВЫСЫЛАЕТ 7 ПРЕДЕМОВ
с фабричного склада коопартель
„ПРОБУЖДЕНИЕ“

Харьков, Кацарская 12—14.

1. Блок-книжку в глянцевом картоне.
 2. Альбом для стихов из цветной бумаги.
 3. Блок-нот художественного исполнения.
 4. 2 записных книжки, из них одна с карманом.
 5. 2 общих тетради по 40 листиков.
- Цены на все предметы ниже розничных на 50%.

КАЧЕСТВО ХОРОШЕЕ.

Кроме описанного набора предметов за 1 рубль, высылаем более полные наборы своих изделий—№ 2 за 2 р., № 3 за 3 руб.

ДО СТАРИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЖУРНАЛУ „ВСЕСВІТ“

В звязку з перетворенням журналу „ВСЕСВІТ“ на тижневик, Видавництво газети „Вісти ВУЦВК“ повідомляє передплатників, що передплатили журнал на 12 місяців (січень - грудень) за крб. 4—80, що вони одержують журнал тільки до № 35 включно.

З ієвого боку Видавництво просить передплатників „ВСЕСВІТУ“ продовжити передплату.

ВИДАВНИЦТВО „ВІСТИ ВУЦВК“.

Всеукраїнське Сільсько-Господарське Видавництво
„РАДЯНСЬКИЙ СЕЛЯНИН“

ХАРКІВ, ВУЛ. К.-ЛІБКНЕХТА, 53.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1927 РІК

З 1-го ЖОВТНЯ 1927 РОКУ НА ЖУРНАЛИ:

1. Двохтижневий популярний ілюстрований журнал для селянок
2. Шомісячний журнал наукової і практичної ветеринарії
3. Шомісячний популярний і науково-практичний журнал — орган Наукового Комітету Наркомземсправ України
4. Журнал місячник, присвячений питанням Українського Скотарства
5. Двухмісячник — — —
6. Щотижневик — — —
7. Двохмісячний журнал — — —

	На 12 міс.	На 6 міс.	На 3 міс.
„Радянський Селянин“	4 р.	2 р.	1 р. 20 к.
„Ветеринарне Діло“	7—50	4 р.	2 р. —
„ВІСНИК садівництва, виноградництва та городництва“	5 р.	3 р.	1 р. 50 к.
„Українське Скотарство“	5 р.	3 р.	1 р. 50 к.
„Сел.-хоз. ОПЫТНОЕ ДЕЛО“	8 р.	4 р.	—
Бюлєтень Наркомземсправ“	6 р.	3 р.	1 р. 50 к.
„ПОЛІТОСВІТА“	4 р.	2 р.	—

::::: ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ: ::::

Всеукраїнське Сіль-Господ. Видавництво „РАДЯНСЬКИЙ СЕЛЯНИН“ м. Харків, вул. К.-Лібкнекта, 53
Уповноважені Видавництва:

РАЙАГРОНОМИ, РАЙЗЕМВІДДІЛИ, СЕЛЯНСЬКІ БУДИНКИ. а також УСІ ПОЧТОВО-ТЕЛЕГРАФНІ КОНТОРИ СКРІЗЬ ПО УКРАЇНІ

При надсилці грошей та замовлень треба зазначати точну адресу
ВИДАВНИЦТВО

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА
1928

ВЕЛИКУ ЦЕНТРАЛЬНУ, ДОБРЕ
ПОІНФОРМОВАНУ ГАЗЕТУ

“ВІСТИ ВУЦВК”

З БЕЗПЛАТНИМ ЛІТЕРАТУРНО-
НАУКОВИМ ДОДАТКОМ

„КУЛЬТУРА і ПОБУТ”

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: для установ на 1 рік 18 кр.
на 1 міс.—1 крб. 50 к., для окремих осіб
на 1 рік—12 крб., на 1 місяць—1 крб.

ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ: в Головний канторі:
Харків, вул. К. Лібкнехта, № 11. В округах по всіх
представництвах „Вісти“, по всіх пошт.-телегр. конт.
України, всіма листоношами та в кожному кіоску

на запізнанні. : : : : :